

Resolució de 31 de juliol de 2000, de la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística, per la qual es dicten instruccions per al curs 2000-2001 en matèria d'ordenació acadèmica i organització de l'activitat docent dels centres específics d'Educació Especial de titularitat de la Generalitat Valenciana.

Els processos d'integració educativa dels alumnes amb necessitats educatives especials als centres ordinaris de la Comunitat Valenciana han suposat canvis significatius en els actuals centres específics d'Educació Especial generant, d'una banda, una reducció en el nombre d'alumnat que acudix als dits centres i, per una altra, un agreujament de les seues característiques: la gran majoria presenta necessitats educatives especials greus i permanents cada vegada més complexes.

En el moment actual, els centres específics d'Educació Especial no sempre cobrixen les expectatives en relació amb els alumnes que presenten necessitats educatives especials greus i permanents. És una realitat palpable que se seguixen programant amb massa freqüència aspectes purament acadèmics, desvinculats de l'espai vital de l'alumne o alumna i, sobretot, poc funcionals. Açò ha portat a pensar a alguns professionals que estem davant de persones per a les quals s'ha considerat que la tasca educativa és pràcticament inútil i que l'única cosa possible i desitjable és una actuació assistencial, cosa que s'allunya profundament de la visió actual, que considera l'educació d'estes persones com possible, formant part d'una tasca ineludible.

Probablement este fet obeisca al fet que els referents del currículum ordinari, fins ara utilitzats, només són vàlids relativament per als alumnes amb necessitats educatives especials greus i permanents; és evident que no responen a les necessitats bàsiques d'este alumnat i que és necessari desenrotllar noves àrees i/o continguts referits fonamentalment a habilitats de vida.

Considerant la capacitació per a fer front a les necessitats quotidianes de vida i, en relació amb açò, l'adquisició d'habilitats necessàries per a poder actuar en diferents ambients i entorns com la finalitat essencial de l'educació de les persones amb necessitats educatives especials greus i permanents, la Conselleria de Cultura i Educació planteja una Proposta Orientativa d'Actuació, sobre la qual s'ha treballat a través d'una Comissió d'experts en els últims mesos, dirigida a l'alumnat escolaritzat en els actuals centres específics d'Educació Especial.

No es tracta d'un Projecte Curricular alternatiu per als centres específics, perquè es considera que cada centre ha de desenrotllar els seus propis Projectes Educatius i Curriculars que responguen a les necessitats peculiars dels seus alumnes, del seu centre i del seu context sociocultural. Es tracta, en canvi, de donar una proposta d'actuació que genere l'èxit dels majors nivells possibles d'independència, finalitat essencial de l'educació de les persones discapacitades.

La proposta es completa amb aspectes relatius a la consideració dels centres específics d'Educació com a centres de recursos oberts a la comunitat educativa, on coexistixen l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials greus i permanents amb la prestació d'altres servicis tals com l'atenció primerenca, l'atenció ambulatoria o l'oferta de Programes de Garantia Social de la modalitat Necessitats Educatives Especials.

Com que, perquè, que resulta convenient avançar respecte de la mencionada proposta d'aspectes relatius als aprenentatges d'este alumnat, és pel que en virtut de les competències que m'atribuïx el Decret 86/1999, de 30 de juliol, del Govern Valencià, pel que s'establix el Reglament Orgànic i Funcional de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, dicte les següents instruccions per als centres específics d'Educació Especial a partir del curs 2000-2001.

PRIMER.

1. La distribució de l'alumnat escolaritzat als Centres d'Educació Especial serà, amb caràcter general, la següent:

ETAPA	INFANTIL		PRIMÀRIA		SECUNDÀRIA		TRANSICIÓ A LA VIDA ADULTA: TVA	
EDAT	0-6 anys		6-12 anys		12-16 anys		16-20 anys	
	0-3 anys: SAAPE	3-6 anys	6-9 anys	9-12 anys				

Es respecten les etapes corresponents als ensenyaments ordinaris -utilitzant els mateixos termes- amb la finalitat d'unificar cronològicament per a tots els centres de la Comunitat Valenciana la distribució de l'alumnat i afavorir la modalitat d'Escolarització Combinada. És evident que l'ús de la mateixa denominació no implica la necessitat d'aconseguir els objectius generals d'etapa.

En funció del nombre d'alumnes cada centre podrà, dins del tram d'edat cronològica corresponent a cada etapa, fixar diferents cicles; o, si és procedent, mantindre'l com un únic cicle.

2. Les característiques bàsiques que haurà de complir el programa educatiu per a l'alumnat amb necessitats educatives especials greus i permanents escolaritzat en els actuals centres específics d'Educació Especial seran les següents:

- a) Desenrotllar els programes en la mesura del possible en l'espai natural.
- b) Vincular el currículum a l'espai vital, ja que l'entorn educacional ha de preparar per a una participació acceptable en un conjunt variat d'activitats comunitàries.
- c) Seleccionar com a objectius educacionals les denominades *habilitats funcionals*. Es tracta d'aquelles accions que hauran de ser realitzades per algú en cas de no realitzar-la l'alumne o alumna. Un exemple d'habilitat funcional és llavar els plats després del desdjuní. Disposar d'un ampli repertori d'habilitats funcionals és extremadament important, ja que quant més puga fer una persona per si mateixa, més es valorarà i respectarà.
- d) Dissenyar activitats que siguen adequades a la seua edat cronològica, encara que siguen molt poques.
- e) Verificar la transferència d'habilitats. El terme transferència fa referència a l'adquisició i execució d'habilitats en una sèrie de condicions i fins a quin punt es porten a terme en altres condicions diferents, sense instrucció directa, sense la presència de personal escolar i en un espai de temps relativament curt.
- f) Practicar les habilitats adquirides de forma continuada, encara que estes s'hagen adquirit en un moment determinat.
- g) Implicar pares, mares o tutors legals en la tasca educativa. És necessari garantir la col·laboració i participació informada i congruent d'estos des de l'àmbit familiar.
- h) Participar, encara que siga de forma parcial o combinada en una àmplia varietat d'entorns i activitats integrades.

SEGON.

1. Les àrees d'intervenció preferent en les diferents etapes educatives seran les següents:

	INFANTIL	PRIMÀRIA	SECUNDÀRIA	T.V.A.
Autonomia personal/Llar	•	•	•	•
Recursos comunitaris	•	•	•	•
Academic-funcional	En funció de l'alumnat	•	•	•
Laboral			•	•
Comunicació	•	•	•	
Motora	•	•	•	
Habilitats Socials	•	•	•	•

- Àrees d'actuació preferent

TERCER.

1. Els programes per a la Transició a la Vida Adulta estan destinats aquells alumnes que tinguen complits els setze anys d'edat i hagen cursat l'ensenyament bàsic en un centre específic d'Educació Especial; també estan dirigits a aquells alumnes i alumnes que, complint el requisit d'edat, les seues necessitats educatives especials aconsellen la continuïtat del seu procés educatiu a través d'estos programes.

2. La formació per a la Transició a la Vida Adulta, concebuda com un únic cicle, tindrà una duració mínima de dos anys, que podrà ser ampliada quan el procés educatiu de l'alumnat el requerisca o les possibilitats laborals de l'entorn així ho aconsellen. En qualsevol cas, el límit d'edat per a poder quedar escolaritzat en un centre d'Educació Especial cursant les diferents etapes educatives ressenyades, serà de 20 anys.

3. Els programes de formació per a la Transició a la Vida Adulta s'orientaran a la consecució dels següents objectius:

- a) Refermar i desenrotllar les capacitats dels alumnes promovent el major grau possible d'autonomia personal i integració social.
- b) Fomentar la participació de l'alumnat en tots aquells aspectes en què es desenrotlla la vida adulta.
- c) Promoure el desenrotllament d'actituds laborals de seguretat en el treball, actitud positiva davant de la tasca i normes elementals de treball, així com l'adquisició d'habilitats laborals de caràcter polivalent.
- d) Mantindre i aplicar els coneixements instrumentals bàsics adquirits en les etapes corresponents a la formació bàsica.
- e) Potenciar hàbits vinculats a la salut laboral, la seguretat personal i l'equilibri afectiu, per a desenrotllar la seua vida amb el major benestar possible.

4. Els programes de formació per a la Transició a la Vida Adulta s'estructuraran en els següents àmbits d'experiència:

- 1r) Autonomia personal en la vida diària.
- 2n) Integració social i comunitària.
- 3r) Orientació i formació laboral.

La distribució horària d'estos àmbits s'adaptarà a les característiques i necessitats de cada alumne o alumna.

5. Als centres públics d'Educació Especial els programes seran impartits per mestres d'Educació Especial de l'especialitat Pedagogia Terapèutica i per Adjunts de Taller.

6. El mestre-a d'Educació Especial serà responsable de la docència dels àmbits *Autonomia personal en la vida diària* i *Integració social i comunitària*. De l'àmbit d'*Orientació i formació laboral* es farà càrrec l'Adjunt de taller.

7. La tutoria dels diferents grups d'alumnes i alumnes serà assumida, preferentment, pel mestre-a d'Educació Especial.

QUART.

1. Els centres públics específics d'Educació Especial autoritzats, segons Resolució de 6 de juny de 2000 (DOGV, 14-06-00), a impartir un o diversos Programes de Garantia Social de la modalitat reservada als alumnes i alumnes amb necessitats educatives especials, s'ajustaran quant a organització i funcionament a allò que s'ha disposat en:
 - a) L'Ordre conjunta de 24 de febrer de 2000, de les conselleries de Cultura, Educació i Ciència i d'Ocupació, per la que es regulen els programes de garantia social a la Comunitat Valenciana (DOGV, 14-03-00).
 - b) La Resolució de 7 d'abril de 2000, de les direccions generals d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística, i de Centres Docents de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, per al desenrotllament de les modalitats d'Iniciació Professional i per a l'alumnat amb Necessitats Especials dels programes de garantia social, regulats per l'Ordre de 24 de febrer de 2000, en instituts d'Educació Secundària i en centres específics d'Educació Especial, per al curs 2000-2001 (DOGV, 12-04-00).
 - c) Les instruccions d'inici de curs relatives als Programes de Garantia Social que, dictades per la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística, completaran allò que s'ha disposat en el marc normatiu.

QUINT.

1. L'avaluació dels alumnes es portarà a terme prenent com a referència els objectius i els criteris d'avaluació establits per a cada alumne o alumna.
2. A l'inici del curs, es realitzarà una avaluació inicial de cada alumne o alumna que tindrà caràcter intern i servirà per a realitzar la proposta educativa adequada a cada alumne o alumna. D'esta proposta d'actuació tindrà complida informació la família. Els informes qualitius sobre l'evolució de l'alumnat es facilitaran per escrit a través d'entrevistes amb els pares, mares o tutors legals de l'alumne realitzades, almenys, en dos ocasions: al llarg del mes de gener i amb motiu de la finalització del curs escolar.

3. Al finalitzar cada curs escolar, el tutor o tutora elaborarà un informe escrit sobre el progrés de cada alumne o alumna, a què adjuntarà les aportacions de la resta de professionals del centre que hagen intervingut sobre l'alumne o alumna. Este informe, de caràcter multiprofessional, s'adjuntarà a l'expedient de l'alumne o alumna.

En el cas que l'alumne o alumna canvie de centre, s'elaborarà un informe extraordinari en el que es reflectirà el nivell aconseguït per l'alumne en les distintes àrees.

SISÉ.

1. Al finalitzar l'escolaritat, cada alumne o alumna rebrà un certificat acreditatiu en el que constaran les seues dades personals i la data en què va iniciar i va acabar la seua escolaritat. El certificat s'acompanyarà d'un informe qualitatiu que, coordinat pel psicopedagogo-a del centre, serà elaborat pel professor/a tutor/a i anirà acompanyat de quants informes complementaris realitzats per la resta de professionals que hagen atés l'alumne o alumna (fisioterapeuta, logopeda, treballadora social, metge,...) es consideren pertinents.

2. El certificat serà atorgat pel centre conforme el model que dissenye i establisca la Conselleria de Cultura i Educació.

SETÉ.

1. Amb la finalitat que la prestació de servicis personals a través del SAAPE no interferisca ni repercutisca negativament sobre l'atenció educativa a l'alumnat escolaritzat al centre específic, els centres públics d'Educació Especial podran sol·licitar recursos personals complementaris per a atendre a este alumnat a través del procediment seguit al llarg del curs 1999-2000.

OCTAU.

1. Les experiències d'Escolarització Combinada entre l'alumnat dels centres específics d'Educació Especial i l'alumnat dels centres docents ordinaris requeriran d'una revisió del corresponent dictamen d'Escolarització. Este haurà d'aconsellar l'alternancia de modalitats d'escolarització per considerar-la adequada per a satisfer les necessitats educatives especials dels alumnes i alumnes que participen en elles.

2. La Direcció Territorial de Cultura i Educació corresponent articularà els procediments de seguiment i coordinació que es deriven de la mateixa.

**EL DIRECTOR GENERAL D'ORDENACIÓ I INNOVACIÓ EDUCATIVA I
POLÍTICA LINGÜÍSTICA**

Josep Vicent Felip i Monlleó